

Saksfremlegg

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
	10.03.2026	Formannskapet

Høringssvar - Forslag til ny smittevernlov

Kommunedirektørens innstilling

Formannskapet vedtar Hustadvika kommunes høringssvar til forslag til ny smittevernlov og oversender dette til Helse- og omsorgsdepartementet.

Sammendrag

Helse- og omsorgsdepartementet har sendt forslag til ny smittevernlov på høring. Høringsfristen er 8. april 2026. Hustadvika kommune har utarbeidet et høringssvar med innspill til flere av de foreslåtte lovbestemmelsene. Høringssvaret skal behandles og vedtas av formannskapet før innsending.

Saksopplysninger

Departementets forslag til ny smittevernlov viderefører på mange områder dagens smittevernlov, men det er gjort en bred og helhetlig gjennomgang for å sikre nødvendige hjemler for å håndtere mulige krisesituasjoner. Departementet har ønsket å utforme et regelverk som kan vare over tid, som kan sikre at befolkningen har tillit til regelverket og myndighetenes bruk av det, og som klart angir hvilke vilkår som må være oppfylt for å kunne iverksette smitteverntiltak.

Departementet foreslår en ny inndeling og systematikk, der bl.a. kommunale smitteverntiltak er samlet i et eget kapittel. Høringsforslaget er basert på erfaringer fra pandemien og de etterfølgende offentlige utredningene, men er utformet for å håndtere både det løpende arbeidet med smittsomme sykdommer og håndtering av smittevern ved helsekriser.

I lovforslaget videreføres kommune og stat som de to sentrale nivåene i smittevernarbeidet. Kommunene skal fortsatt kunne fastsette både befolkningsrettede og individrettede smitteverntiltak. Det viktigste smittevernarbeidet skal fortsatt skje i kommunene og spesialisthelsetjenesten. Statens hovedoppgave vil dermed fortsatt være befolkningsrettede tiltak ved håndtering av større smittevernkriser, herunder pandemier. Høringsnotatet

vurderer også behovene for koordinering når flere kommuner er rammet, hvordan staten kan understøtte kommunene og hvordan staten kan og skal håndtere hendelser som kommunene ikke kan håndtere alene.

Departementet har også vurdert forholdet mellom departementet og underliggende statlige etater ved håndteringen av helsekriser og beredskapssituasjoner. Lovforslaget legger opp til å sikre departement og regjering en mer sentral og tydelig rolle i håndteringen av fremtidige smittevernkriser.

Lovforslaget presiserer også at hensynet til barnets beste og andre samfunnsmessige konsekvenser skal inngå i helhetsvurderingen ved valg av smitteverntiltak.

Vurdering

Hustadvika kommune vurderer at forslaget til ny smittevernlov i all hovedsak medfører hensiktsmessige endringer. Vi er positive til ny kapitteinndeling og struktur, der kommunale smitteverntiltak er samlet og tydeliggjort i eget kapittel.

Det er rimelig at ny smittevernlov justeres på bakgrunn av erfaringer fra siste pandemi. Vi mener det like fullt også er viktig å sikre et lovverk som ivaretar behovene for et effektivt smittevern i det daglige. Samtidig må lovverket gi hjemler til å kunne håndtere fremtidige pandemier med den fleksibilitet og styrke som kan vise seg nødvendig i møte med pandemier med potensielt andre karakteristika og tiltaksbehov enn det vi erfarte ved Covid-19.

Hustadvika kommune gir i høringssvaret innspill til flere av de foreslåtte lovbestemmelsene:

- Vi vurderer at det i noen bestemmelser vil være riktig å tydeliggjøre at kommunen er vedtaksmyndighet, og at kommuneoverlegens myndighet er forbeholdt hastebestemmelser og bestemmelser som kommuneoverlegen ut fra sin kompetanse mest naturlig ivaretar.
- Vi er usikre på hvorvidt kommunene i krisesituasjoner vil ha kapasitet til å gjennomføre ordinære høringer om egne smitteverntiltak, og foreslår at andre innspillprosesser vurderes i slike situasjoner.
- Vi mener det er hensiktsmessig at det tydeliggjøres et krav om forholdsmessighet i ny smittevernlov § 1-5, og at det der presiseres at hensynet til smittevernet, barnets beste og samfunnsmessige konsekvenser skal inngå i vurderingen og avveiningen av om smitteverntiltak er forholdsmessige.
- Vi støtter at kommunens ansvar for planlegging tydeliggjøres, men uten at det legges føringer på hvor kommunene skal omtale dette temaområdet i sine plansystem.
- Vi mener at statsforvalteren kan ha en viktig rolle i smittevernarbeidet i fylket, spesielt for å koordinere og samordne tiltak ved kriser. Vi mener derimot ikke at det er hensiktsmessig at statsforvalteren skal delta i beslutninger om forbud mot utførelse av arbeid og ved hastevedtak om tvangstiltak rettet mot smittede personer etter hhv. §§ 5-3 og 6-8.

Hustadvika kommune mener det ved kriser er viktig at kommunene gis god statlig veiledning som grunnlag for egne vedtak, og ser det som avgjørende at kommuneoverlegene og kommunene involveres og informeres før offentliggjøring av eventuelle statlige tiltak.

Økonomiske konsekvenser

Høringssvaret har i seg selv ingen økonomiske konsekvenser. Beslutninger etter smittevernloven vil kunne få store økonomiske konsekvenser for kommuner og virksomheter. Hustadvika kommune har derfor i høringssvaret presisert at kommunen så langt som mulig bør være vedtaksmyndighet for avgjørelser som har økonomiske konsekvenser for kommunen.

Klima og miljøkonsekvenser

Ingen direkte konsekvenser.